

НОВИ САД

НЕЗАВИСАН НЕДЕЉНИК

ИЗЛАЗИ СВАКЕ СУБОТЕ

ГОДИНА IV.

НОВИ САД, 14. јануара 1927.

БРОЈ 2

Дижимо што пре Музички Дом

Ако би узели за мерило културе спорт, специјално ногомет, и ставили га упоредо са музиком, онда би дошли до ове констатације, да је спорт највиша култура, а музика њезин антипод. А и није друкчије. Нико данас не пита у ком Друштву си члан певач или свирач, него у ком си ногометном клубу. Нико не разуме композицију песме, али мал'те не свако разуме композицију ногометне игре. Концертне сале су празне и са неком стотином седиште, а игралишта су пуна и са хиљадама. Новине сваки дан региструју победе и поразе, као да се државе бију, а рубрика за музику је бела врана. И није чудо што омладина раздражених живаца на утакмицама једне аплаудира, а друге извижди. То је данас „култура“.

А песма, музика, она је остављена, заборављена, лежи на дну душе, или ако јој се и отвори неки кутак, то је или сокачка или она из централне Африке. О интензивном, систематском култивисању ни говора нема. Она се не чује у основној школи. Ње нема ни у средњој а камо ли у високој. Наставни план уврстиоју је у споредни предмет, и то ученик осећа. Зна да не може пасти из тог предмета. Кад дође као одрастао човек на положај, можда и зажали, што не зна, али доцкан, а и ко би још и сада почињао, јер код нас млади људи од 30 година већ себе сматрају старима да буду певачи, а тек тада је глас потпуно развијен. Слушали смо чешке мушке хорова, где зрели људи од 30 година па на ви-

ше певају, и доста их је и осморица па да звучи као хор. Зато ако ћемо говорити о музичком животу у Новом Саду, морали би пре свега задобити све оне особе, које имају за то смисла. Није доста критиковати рад појединих друштава, које се још боре да одрже неки реноме музички, него треба ући унутра и радити. Нови Сад би требао да има бар 4-5 добрих

СТЕВАН ПОПОВИЋ.

председник Музичког Друштва.

хорова и једну филхармонију. 50.000 становника могли би избацити 400 до 500 певача и око 100 свирача. То не би било тешко наћи, али би се онда већ могло говорити о некој врсти музичког живота. Између друштава требао би да постоји чврст контакт, али и племенита акција такмичења. Један дан, музички дан, требао би да прикаже плод једногодишњег рада њихова. То све није тешко остварити. Само треба организације и разуме се, воље за рад.

Наше је мишљење да би се то дало лакше остварити, када

би се подигао Музички Дом. Као што нема ћака без школе, тако и овде, нема добра, васпитана певача без Музичке Школе. Не може нико бити матурант без претходне квалификације, тако и овде не може бити нико добар певач док се не упозна кроз извесну школу са техником певања, односно свирања. Колико би кренуо брже и лакше тада посао око организовања хорова, оркестара, соло певања и т. д! Сваки члан певач или свирач био би дисциплинован у тој школи, и не би тада појединци произвољним иступом због ма каквих ситних и личних ствари ометали рад. Осим ове добити, колико би тада имало користи наше позориште. Опера би се могла много лакше изводити, ослањајући се на способне и даровите старије ученике Музичке Школе. Зар један ћак постане бољи од учитеља? Овде би се учили поједини таленти и могли би се слати на даље школовање.

Да се до овога дође, мора узети учешћа сваки појединац. Ма најмањи дар ако приложи, уродиће плодом. Ми се држимо онога „камен по камен палача“. Градска Управа морала би изаћи у сусрет и дати бесплатно земљиште за Дом Поједине установе, новчани заводи, имућнији грађани, у интересу своје деце, требали би да узму активна учешћа, јер овака ствар мора уморити цео Нови Сад. Ако желимо да не заостанемо у музичком погледу иза других, културних народа, онда прегнимо што пре на посао, јер „прегаоцу и Бог помаже“.

На прагу Нове Године

Налазимо се на прагу нове, 1927. године и као приликом сваке мене године, обузимају нас чудни осећаји ишчекивања, размишљамо о својој будућности, нова година значи увек нови одсек у нашем животу. Ова нова година скопчана је, више него икоја до сада, за многа и велика ишчекивања, баш за то, што је неизвесност већа, што нам је будућност нејасна.

После осам година ослобођења, након сретно извршеног уједињења, ми ни данас још нисмо доспели далеко. Да направимо само најкраћи преглед, па ће и највећи оптимисти покуњити нос и признати, да се код нас мало радило, а још мање постигло. Несређене политичке прилике дају нама пријатељима ове наше младе државе много брига. Унутарње политичке прилике не могу никако да се среде, консолидација парламентарног и законодавног живота никако да наступи, а о спољној политици нашој боље је и не говорити, јер сада баш преживљујемо врло тешке дане кризе, када наш Мусолини у својој цезароманији притискује и хоће да нам зада и последњи тешки ударац. Привредна и финансијска криза кулминирају и нико се не заузима на надлежној страни, да се том огромном злу, који нам може донети још великих несрећа, на пут стане. Социјална беда је неизмерна. Премда је наша земља и богата и демократска земља, ипак се социјална неправда не осећа можда нигде тако оштро као баш код нас. Имамо читаве пукове беспослених радника, бедне сиротиње и њихов положај је врло тежак.

Нова годинадакле, не пружа нам никакве ружичасте перспективе. Ми нисмо песимисти, али сматрамо да се данашње тешко стање неће скоро моћи поправити, а ако се и поправи, стање то много жртава, много времена и труда. А зашто? За то, што су се у своје време чиниле огромне погрешке, пропуштале важне ствари, немарност, агитација владале су у свима редовима јавног и друштвеног живота.

Нова 1927. година треба да буде бар увод у једно боље, лепше и срећнији доба. Ми још никако не можемо да се отресемо тмурних и тегобних последица светскога покоља, реакција тога покоља још нас

дави и као да немамо снаге да је отклонимо.

У новој години треба сваки појединац да прионе свим својим силама, да се досадашње несносно стање промени. Треба рашчистити већ једном са заслепљеном партијском политиком, која не води ничему добром, треба створити реда на пољу привреде и финансија, треба социјалну беду умањити, треба радити и много радити. Од нове године не чекамо много, али ако нам пружи само могућност да се почне такав један рад, и та ће бити доста, нова година неће бити само календарски датум, него и почетак сјајне епохе за бољу будућност наше богате и лепе, али занемарене Отаџбине!

У то име сретно Ново Лето!

Најновија новосад. срамота

Ко је био 1918 и 1919. год. у Новом Саду, тај је свакако још живо сећа, како је одушевљено тада владало за све националне ствари, за сваку ма и најмању ситницу, која је била у вези са нашим Ослобођењем и нашим новим животом. Новосађани се познати са свог великог одушевљења, али то одушевљење, обично, је врло краткога века. Као слама: букне и угаси се.

1918. године на пример, проношење Бадњака одржано је на врло свечан начин. Више хиљада људи, и старо и младо, сви грађани, велики број војске учествовао је при ношењу тога Бадњака. Новосађани су просто поплавили улице па премда је била јака зима, нико за то није марио, свако је хтео узети удела у тој лепој, правој српској свечаности.

Како је изгледало ношење Бадњака ове године? Тешко нам је признати, али морамо рећи, да је грађанство Новог Сада дало врло бедну сведоџбу о својим патриотским осећањима, јер да није било наше војске, да није било одушевљених официра и војника, уопште се не би знало, да је Бадњак ношен, да смо на прагу Божића у Српској Атини, у слободној Српској Атини!

Од коњаника, видео се један једини цивил, а међу пешацима сама деца које је привлачила више војна музика, него ли лепота ове српске зимске свечаности. Град је био заступљен са два своја функционера. И нико више. Жалосно, веома жалосно по грађанство, изгледала је овога пута ова свечаност.

Ово је опет једна нова новосадска срамота, један новији доказ индоленције Новосађана према националним и општим стварима.

Само изазива сажалење, а можда и презир. Жалосно је што то ми сами морамо да признамо...

КАКО ТЕЧЕ АГИТАЦИЈА ПО СЕЛИМА?

Од једног пријатеља нашега листа примили смо ово писмо, које износимо без коментара:

„Цењено Уредништво!

Сада је агитација за предстојеће обласне изборе у пуном јеку, па није чудо да све странке покушавају да разашилу на све стране своје највештије агитаторе, да раде за своју партију. Али као и прошлих избора за Народну Скупштину тако и ове године упада нама свима, који живимо по бачким селима, у очи, да се свим могућим средствима онемогућује агитација опозиционих странака, а људи којима је поверен задатак да онемогућују ту агитацију, не презају од ничега.

Тако се у Старим Шовама догодило ових дана, да је једна опозициона странка хтела одржати свој збор, па је удовољила свим законским прописима и надлежни ништа нису чинили, да се збор спречи. Али су били извештени они „неодговорни“ који врло добро разумевају свој занат. На збор дошао је један једини партијски човек, да говори на збору, али њега су већ код првих кућа у селу дочекали две стотине наоружаних људи и претили му свим могућим, ако не напусте места општину један против две стотине није се могао борити, па је човек морао да се врати. У осталом, још је сваком у живој успомени случај др. Секулића и др. Крафта.

А овакви испади од стране владиних „неодговорних“ су на дневном реду. У сваком бачком селу нађе се по шака људи, који су спремни крајњим терором и силом да спрече одржавање зборових опозиционих странака, као да је држање зборових искључиви патент владајуће странке!

Врло смо ниско пали, када смо већ дотле дотерали, да се ногама газе не само сви партијски, него и уставни и људски и законски обзири. Срамота је, а доказ страха и слабости владајуће странке. То је бар моје мишљење. Бачвини.

Нови гр. физик у послу

„Нови Сад“ је први поздрављив долазак г. Др. Пере Адамовића на положај гл. градског физика и детаљно се позабавио овим именованем. Ова радосна вест примљена је код свију Новосађана одушевљено и сви поздрављају вредног и свестраног г. Др. Адамовића при ступању на његову нову дужност.

На овом месту износимо програм рада г. Др. Адамовића и веселимо се, што ће послови градског лекарског звања ускоро учинити крупан корак унапред, што свакако значи добро и сигурни прогрес за све нас Новосађане.

Програм рада г. Др. Адамовића

Свом снагом допринети ономе, што иде у интерес да се здравствено стање становништва Новог Сада (градска хигијена) одржи и унапреди, а свим силама радити против оног, што иде на штету здравственог стања.

Нарочито истичем: Водовод и канализацију као најважнији услов за сваку варош, чистота вароши, како улица, тако и појединих локала, контрола над животним намирницама, које неби требале да се продају на отвореним улицама, где су изложене прањини и инсектима, носиоцима заразних болести, него треба што пре настојати да се подигне једна централна зграда за продају животних намирница (Markthalle).

Свом силом стати на пут ширењу заразних болести, а нарочито контрола над лицима, која не одседавају по хотелима. Обратити велику пажњу на венеричне болести (нарочито на профилаксу по јавним кућама).

Завести школовано особље за пружање прве помоћи, креирати неколико станица за пружање прве помоћи, креирати неколико станица за спасавање као и станица за телефонирање најближим станицама за спасавање, у вези са тиме набавка варошког аутомобила за пренос оболелих. У споразуму са целокупном варошком управом, која је — као што је познато свагда носила на срцу напредак наше вароши, надам се да ће мој рад имати успеха.

Међународна одветничка конференција у Братислави

Октобра 30. и 31. прошле године, одржали су претставници адвокатских комора и корпорација из Аустрије, Чехословачке и Мађарске једну заједничку конференцију, констатујући да све државе које леже дуж Дунава, да су по територији доста малене, и да су упућене да у будућности међусобно развију што тешњу и већу трговачку и господарску везу, него што је то било прерата. Истом приликом је одлучено да се у месецу фебруару ове године одржи један међународни адвокатски конгрес у Братислави, на који ће се позвати и адвокатски претставници Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца, да заједнички претресу сва актуелна јуридичка питања, а нарочито да се договоре у погледу најважнијих јуристичких гледишта, обзиром на горепоменуте интересе.

На конференцији ће се у главном следећа питања расправљати:

а) да се ради олакшања и осигурања правне помоћи у међусобном односу поменутих држава усвоје следећа правила:

1) да судови наслеђених држава ради доставе и примања доказа буду међусобно у непосредном додиру.

2) да се преверовљење судских, јавно бележничких посуду или јавном бележнику оверовљених приватних исправа у промету међу суседним државама може изоставити. Ако је која исправа са потписом и печатом надлежне области провиђена, није потребно засебно оверовљење, да се иста може пред судом, или пред управном области наследне државе употребити.

3) Да матичини уреди имају на молбу судова тражене матичне изводке бесплатно послати.

4) Да осигурање трошкова

међу грађанима наследних држава може изостати.

5) Да су закључци и исправе, које садрже становите имућствене захтеве, узајамно извршиви, нарочито, да су извршиве пресуде обранбених и берзанских судова онда, ако су се у том погледу обе странке писмено, на признање обранбеног суда, обвезале.

6) У предмету двоструког опорезовања и одмерања пристојби, предлаже се изградња досадашње конвенције двоструког опорезовања и нарочито provedбу територијалног начела, али се са гледишта промета држи нарочито нужним то, да се има омогућити, да исправе, које су у једној држави већ таксирани, нарочито менице и билези рачуна, ако се исти у другој држави признају и употребе, имају од даљних пристојби ослободити.

в) Да се расправи питање, како би се могли настале грунтовне потешкоће услед новопостављених државних граница укинути.

г) Даље се држи нужним са гледишта адвокатске субституције и интереса сталежа, провођење становитих међусобних опћених начела и уредаба, којима је сврха узајамно осигурање.

Видимо, дакле, да су питања, која ће се на овом конгресу расправљати врло крупна и од врло велике важности, те скрећемо пажњу нашим правницима и адвокатима да завремена проуче сва та питања, и на својим седницама се исцрпно са истим позабаве, да се конгресу, у што већем броју одазову, те да спремни иступе у општем интересу, и у интересу нашег угледа.

ИЗ УРЕДНИШТВА

Уредништво и администрација „Новог Сада“ жели својим цењеним претплатницима, читаоцима, огласивачима и пријатељима Сретну Нову Годину 1927.

О Д Е О Н

13. и 14. јануара
Краљевска свадба

Првокласна драма у 7 чин.

У главним улогама:
Beregi Oskar, Huszár Puffi,
Grete Nissen i Norman Kerry.

Наша новосадска општина не спада међу најбогатије

Колика је имовина новосадске градске управе?

Нови Сад својим природним богатством, својом веома богатом околином, развијеном трговином и индустријом одиста треба да спада међу најимућније градове у нашој земљи, па ипак није тако. Спољни знаци су врло варљиви, а сваком Новосађану је познато, колико порези и друге дажбине односе од оног наводног богатства Новог Сада, о коме странци тако радо причају. Не говоримо из локалпатриотизма. Најбољи доказ нам пружа сиромашност градске управе у Новом Саду, да сиромашност, то је права реч, којом можемо верно карактерисати финансијско и имовно стање наше општине.

Новосадска општина спадала је кадгод међу најбогатије, али времена се мењају, прилике су друге. После рата много што шта се променуло, али, на жалост, у погледу новосадске општине све на горе, а не на боље.

Пред крај 1926. године новосадски градски савет је путем градског рачуноводства издао свој годишњи инвентар, из кога се јасно може прегледати, имовно стање града Новог Сада, а које нам објашњује многе до сада можда и непознате чињенице. Тако је градска управа врло често потпуно неоправдано нападана, да је шкрта, тврдици за издатцима, а ти који су то тврдили, свакако нису били на чисто са финансијским могућностима саме општине, које баш не располаже са великим капиталом и не сме себи дозволити претеране издатке.

Изнећемо неколико занимљивијих и карактеристичнијих података из последњег инвентара града Новог Сада, па нека сами читаоци пресуде, да ли новосадска општина спада међу богате или сиромашније општине у нашој земљи.

Ево тих података:

Укупна активна имовина новосадске општине дели се овако:

I. Некретнине 41,233.976.62 и 29,428.588, II. Материјал градског погона 1,848.571; III. Градски регали 10,113,715.50; IV. Намештаји и прибори 1,423.247.45; V. Активна главн. 5,841.403.88; VI. Акт. заостатак 26,750.465.29 динара. Укупно износи ова ак-

тива: 116,540,066.74 динара, ако се одузме од тога исправак услед прописа потраживања под насловом предујмљених својста за инвестицију у иностранству 1,930.046.81 динара, остаје чиста активна имовина у износу 114,710,019.93 динара.

Некретнине се у главном овако деле: Градска зграда (магистрат) се цени на 5 милијона динара, ватрогасна касарна на 386.184, убоги дом око пола милијона, кланица милион и по, Артеско Купатило шест и по милијона, градски врт 600.000 динара, нови економски мајур пола милијона, шмрк на Јосифову око 400.000 динара, зграда апелационог суда 3,267.000. куће у Школској улици два и по милијона, Марковићева кућа три милијона, творница плина четири милијона динара.

Од градских погона само железнички материјал вреди скоро један милијон динара, а од градских регала највише прихода доноси калдрмарина, која се у инвентару цени са преко два милијона динара. Риболов доноси граду такођер два милијона динара сигурног прихода.

Намештај градских звања вреди око пола милијона, намештај градског врта исто толико, а економски предмети вреде око 150.000 динара. Вредносни папири града износе скоро шест милијона динара. Укупни активни заостатак, као што смо већ навели износи око 27 милијона динара.

Из свега тога се види, да град Нови Сад не спада баш међу богате и имућне општине, а тиме се може растумачити, зашто је градска управа врло често била присиљена да се користи крајњом штедњом и зашто није смела предузети инвестиције већег стила. Жалосно је, али се мора признати, да и у том погледу далеко изостајемо не само иза осталих војвођанских него и других градова у нашој краљевини. Толико онима, који су незадовољни радом и финансијским пословањем новосад. општине.

Сваку нову књигу имаде стално на стоваришту књижара „Славија“.

Писма и рукописе, који се односе на уредништво „Нови Сад“, треба слаати на адресу: Нови Сад, поштански фах 14.

У низу наших популарних и толико омиљених карикатура, износимо на овом месту и карикатуру једног симпатичног и Новосађанима омиљеног капетана. Мислимо, да ће наша прва „униформисана“ карикатура имати бар толико успеха и срдечног пријема код читаоца, колико оне друге — цивилне.

У грозници обласних избора

Нови Сад, цела Војводина, сва земља налази се сада у знаку обласних избора. Настало је неко специјално изборно грозничаво стање до избора нема много. Још који дан па ћемо сви ми са малим гуменим куглицама пред бирачке кутије да удовољимо својим обавезама према држави, партији и, коначно према себи самима. Ако истина, што је рекао г. Прибићевић, на свом збору у Београду, да ће обласни избори својим резултатом дати верну слику снага појединих политичких странака, онда су обласни избори, у сваком случају, од далеко већег значаја и важности, него што се мисли. После тих избора наше партије знаће на чему су. Биће то једна смотра над бирачким легијама, смотра која може да донесе много радости и среће, али и то с толико жалости и несреће.

У Новом Саду агитација за обласне изборе у пуном је јеку. Деле се плакати пишу се песме, на стару мелодију, али са новим текстом. Неки листови повлаче се из промета од продаваца, јер је уредник нетактично напао некога кога није смео дирати. Све странке раде. Неки самосталски песник распевао се па све бруји шалај, други агитује у прози, трећи са банкнотама, паприкашем и сличним примамљивим средствима.

„Политика“ се љути!

Шта њу боли?

Ми Војвођани не спадамо међу осветљиве људе, али баш нисмо заборавили, нарочито када се тиче наше коже. А пошто нисмо заборивни, сви се добро још сећамо како нас је београдски лист „Политика“ оштро напао, све због тога, што Војвођани наводно неуредно плаћају порезе. Тај лист је тада чинио велику неправду, јер је папао што се неуредно плаћа, а намерно се није упуштао у много важније питање, која је са плаћањем пореза у тесној вези, а то је: зашто војвођански свет није могао плаћати уредно порез? Одговор је био једноставан: није могао да плати претерано високе и вечувено велике терете. Политика се тада љутила на нас.

Она се и данас љути. Али због нечега сасвим супротног. Због тога што је народ у врањском округу сувише оптерећен порезима, што попови одлучују да бесплатно венчају и сахрањују, јер нису у стању да плате огромне порезе.

Шта у Војводини није одобравала, то је Политици за врањски округ неразумљиво и као да чини прекоре надлежнима због огромног оптерећивања народа у округу врањском. Где је ту осећај праведности? Где је ту логика? Или Политика можда ипак прави разлику између Војводине и Србије? Ако је тако веома је жалосно да угледни престонички лист пада у ову неопростиву контрадикцију? У осталом није искључено да врањски округ троши много више Политике од Војводине... Немамо разлога да у то сумњамо...

Телефонски јади

Поред свег рекламирања, аутоматска централа није прорадила

Престонички листови, а нарочито „Време“, уморише се већ од сталног писања, како ће Нови Сад првог јануара године 1927. већ имати аутоматску телефонску централу. То писање било је тако убедљиво, да смо ми слепо веровали да ће се то обистинити, шта више, наш уважени и увек учтиви новинарски колега госп. Јосип Мајор опростио се, баш у

нашем листу, са старом телефонском централом и то веома срдечно и пријатељски.

Наша несретна аутоматска централа није прорадила првог јануара и Бог зна, када ће прорадити. Да је среће, треба ли смо ту аутоматску централу имати већ пре три године, али материјал који је првобитно стигао, пропао је на жељезници, када је већ био близу Новог Сада. Морао се поручити нов материјал и поново радити. Било је сто препрека и ми данас стојимо тамо, где смо и пре три године били: још увек слушамо умилне гласиће умиљатих телефонских фрајлица. Узалуд је свако рекламирање београдских листова, неће нас те симпатичне и љубазне фрајлице никада напустити. А ко зна, можда би и нас жао било што се растајемо.

ГОСПОЉИЦА М. МИХЛ

*Феш и штрам је као солдат,
Зна да виче: сено, слама!
Мислили би војвода је,
А кад оно бајна дама...*

*Мила, лепа, слатка, дивна
Враголасте очи има,
Без војничког тог мундира,
Још је слања пред очима!*

После божићних празника

Прођоше и божићни празници и Новосађани одахнуше душом. Јер није шала један такав велики празник, који захтева да се много једе и пије, а свима нам је познато, да Новосађани баш нису противници јела и пића и спадају у ред првокласних „fajnsmekera“. Статистика показује, да се ове године за православне божићне празнике много више појело и попило, него иначе, пређашњих година, што дакако није у складу са данашњом тешком финансијском и привредном кризом. Али то се нас уосталом ништа и не тиче.

Трећи дан православног Божића, дан рођења Њен. Вел. Краљице Марије нарочито је изгледао свечано у Новом Саду. Војне параде, благодарења у свима црквама, честитања и велико учешће грађанства показале су нарочиту живост у нашем граду. Трећа чајанка „Коре Хлеба“, која је приређена тога дана, нарочито је успела и важи као елитни састанак новосадске публике, при чему се водила поновно брига и о интересима новосадске сиротиње, којој ће се опет уделити по нека кора хлеба.

Овогодишњи Божић у Новом Саду минуо је тихо, али свечано и лепо, свако је био блажен и задовољан. Божић је ове године у Н. Саду одиста био празник мира. Онако баш, како доликује рођењу нашег Спаситеља.

Старија женска из боље куће, врло вешта у шивењу, пеглању и кувању тражи посла. За адресу обратити се на администрацију овог листа.

ТРГОВАЧКЕ КЊИГЕ најјефтиније продаје књижара БРАЋА МИШИЋ, Нови Сад. Краља Петра улица 14.

Помажимо акцију Аероклуба, која иде за тим, да потпуно обезбеди наше небо од евентуалне навале непријатељских авијона!

ПОЗОРИШТЕ

ПРЕМИЈЕРА „КУКАВИЦЕ“

У прошли уторак 11. о. м. приказан је први пут нов комад „Кунавица“, писан од познатог француског модернисте Х. Р. Ленормана, преведеног од др. Ал. С. Адамовића, а у режији др. Бранислава Војиновића, управника позоришта. Комад је приказан пред пуном кућом, само што нажалост није наишао на потпуно разумевање и допадање публике, а које заслужује.

После дужег низа лаке и ведре француске драме, која је испуњавала наш репертоар, тек сада нам се пружила прилика да уживамо у једном новом француском драмском делу од јаче вредности, пуном дубоких мисли и великих идеја и да учествујемо у решавању великог и тешког проблема идеје „пацифизма“, која се рађала и поникла баш у пожару светског рата, у његовим грозотама и из мора проливане људске крви. И као свака велика идеја, тако и пацифизам бива још у свом зачетку угушен, те нам писац мајсторски износи контрасте и борбу пацифиста (кукавица) са правим кукавицама. Видимо до каквих нискости падају људи и са каквим све маскама се служе да прикрију свој истински кукавичлук и љубав за животом и самоодржањем, а како анатемису и издајством жигошу оне, који као прави и истинити синови природе, под утицајем природних закона и свог васпитања, наивно признају своју љубав за живот, и теже ка пацифизму и љубави ка човечанству. Проблем заиста врло тежак, идеја преголема и данас још несхватљива, али која се на позорју човечанства, а кроз науку и уметност, појавила, и отпочела борбу са варваризмом и вандализмом људским.

Нарочито истичемо и похвалити морамо смео потхват и на тако одличан избор нашег младог интелектуалца др. Ал. С. Адамовића, који је толико мара и пажње уложио да превод буде што вернији оригиналу, чији је превод врло успео, што се оличава у чистоћи и лепоти нашег језика. Подвући морамо и пуно признање одати др. Брани Војиновићу, редитељу комада, који је својом умесном режијом потпуно успео, учинивши смео покус, да из ничега и тако рећи без икаквих реквизита нашег позоришта сретно реши проблем модерне сценерије, а нашто ни наша публика није још свикла.

Овом приликом се нарочито испољио један велик недостатак нашег позоришта, а то је неопходна потреба једног сценографа, стручњака-уметника, без којег модерна режија не може постојати. Стога се десило да се оне велике контуре и линије на сцени нису никако могле да доведу у хармонију са бојама и светлошћу, а у самом склопу боја није било сугласности, јер зато треба уметничко око и извежбана кичица.

Сви суделовачи у комаду су успели и добри били, али се нарочито мора истаћи одлична игра и врло добро сватање својих улога г. г. Јовановића, Живановића и Васића, три фокуса, који су мајсторски извели постављене им тешке задатке. Не мање су вредни спомена г. г. Кокотовић, Клеменчић, Лазаревић и наш стари чика Динић, који су добро дали одговарајуће карактере. Од женских снага су се нарочито истакле добром игром г-ђе Дарја и Матејић, а добре су биле и г-ђа Кранчевић, г-ђе Замфировић и Грујић, којима се може једино замерити претерано маскирање. Г.

Четвртак: Коштана (Гостовање г-ђе Оливијери-Илић).

Петар: Орлов (важе повластице)

Субота: Кукавица (важе повластице).

Недеља: дневна Јесени Маневр са Оцићем, вечерња Лепа Јелена са Оцићем.

Понедељак: Генерална проба Стамболске Руже.

Уторак: Стамбулска Ружа — први пут.

Власник, издавач и одговорни уредник Душан Чамарац, Нови Сад. Краља Александра ул. 7.

Целокупан инжињерски и канцеларијски прибор добија се код Милана Ивковића, Нови Сад. Краља Петра улица 1.

АПОЛО

14., 15. и 16. јануара

Занимљиви филм

РУДОЛФА ВАЛЕНТИНА
ШЕИКОВ СИН

у 7 чинова.

Својим цењ. муштеријама,
пријатељима и гостима
Сретну Нову Годину жели:СВETИСЛАВ ПЕШИЋ
власник ресторације „Америка“.ДАНИЛО КОСТИЋ
обућар Н. Сад. Пашићева 25.ЂОРЂЕ ПОЛИТ
командант град. пожарне чете.Творница машинских ракијских
казана

МИЛАН Т. ЈОВАНОВИЋ.

СЛАВКО ЧИЧУЛИЋ
власник мале RENAULT таксе.САВА ДОТЛИЋ
гостионичар код „Лафа“
Нови Сад, Футошки пут 102.ГЛИГИЋ и ДРУГОВИ
овлашт. берзански посредници
и комисионари Нови Сад.
Телефон: 146, 490, 575.ДУШАН АНТОНИЋ
власник мале RENAULT таксе.Б. БАЛАБУШИЋ и КОМП.
конц. берзанска агентура
Нови Сад. Кр. Александра 7.Новосадска администрација
БАЧМЕЂЕИ НАПЛОАДИМИТРИЈЕ АНЂЕЛИЋ
власник хотела „Мали Париз“.БОШКО МАРКОВИЋ
шпецерајска трговина Нови Сад.„НАПРЕДАК“
фабрика и стовариште шешира
власник Антон Фотивец.ЈОВАН ТУРУЦ
закупник гостионе Бели курјак.ЧЕРЊЕИ и ГРИН
комисионарна радња и агентура
житарица, млинских производа
и сточне хране Нови Сад.СИМА ЕКШТАЈН
велетрговина вина, ракије, ли-
кера и шампањера Нови Сад.КЛАЈН и ФРАЈАНГ
драгуљари и сајдије Нови Сад.ЈОВАН МИЛАТ
гостионичар Нови Сад.

Својим цењеним пријатељима, муштеријама и гостима сретну Нову Годину желе:

Дрогерија ХИГИЈА
Коста Живоновић, Нови Сад.

ИВАН РОГУЉА
трговина боја и лака, Нови Сад.

БРАНКО ЈУРИШИЋ
трговина шпепераја и мешовите
робе Нови Сад. Уставска 32.

ЛАЈОШ ЛУСТИГ
банка и мењачница Нови Сад.

АДОЛФ ЛАНДСМАН
Нови Сад.

Књижарница, трговина писаћег
и цртаћег папира
МИЛАН ИВКОВИЋ, Нови Сад.

ПАПИРНИЦА ХИРТ
Нови Сад.

АЛЕКСАНДАР ОРЕСТИЈЕВИЋ
ревизор новина Нови Сад.

„АУТОКАР“
тех. подuzeће за продају ауто-
мобила и стројева Нови Сад.

Фотографски уметнички завод
Н. КРУШЕДОЛАЦ НОВИ САД
двориште Матице Српске
атеље за увеличавање модерно-
портретне, техничке, индустриј-
ске, пољопривредне артистичке
пределне, разгледне и друге
фотографије.

СТЕВАН БАХИНГЕР
књижара, трговина папира и
писаћег прибора Нови Сад.

ЂОРЂЕ МИЛОВАНОВИЋ
ћурчија.

МАЛИ „БАТА“
Нови Сад, Лазе Костића ул. 31.

Трговина хартије и писаћег прибора
ЗИМА и ДРУГ, Нови Сад.

АНДРИЈА МАЛЧИЋ
енглески помодни кројач Н. Сад.

Књижара и папирница
БРАЋА МИШИЋ, Нови Сад.

ДОРНШТЕТЕР
посластичарница Новисад.

Издавачка књижара СЛАВИЈА
Владимир Лежирац Н. Сад.

ЛАЈОШ ВАРАДИ
власник „Елит“ кафане.

ЈОВАН БЕК
папирница и књиговезница

ПЕТАР ВЛАШКАЛИЋ
власник огласног завода
„Реклам“ Вилзонов трг број 7.

ИГНАЦ АБРАХАМ
бербер-фризер Нови Сад.

СТЕВАН СТЕФАНОВИЋ
власник жељезничке ресторације

ВЛАДИМИР ВОЗАРЕВИЋ
фризер Артеског Купатила

Ф. ДИТРИХ
Нови Сад, Краља Петра ул. 30.

РАВНАТЕЉСТВО
Гранд Хотел Слобода Д. Д.

„ПОУЗДАН“
трговачки и информативни биро

ЂУРА ЗУРКОВИЋ
власник „Беле Лађе“ Нови Сад.

ФИЛИП КОН И ДРУГ
Нови Сад.

М. ПЕТРОВИЋ и Д. КРАУС
Нови Сад, Трг Ослобођења 2.

ПЕТАР ЈАНЧЕНИЋ
обермилер код „Беле Лађе“.

„СТАР“ ФИЛМ
Нови Сад.

ЈОВАНОВИЋ и ДЕВРЊА
Нови Сад.

Љубљанско Стовариште Обуће
Нови Сад, Вилзонов трг 2.

МАНО РОТ и СИНОВИ
Нови Сад, Трг Ослобођења 2.

Јаковљевић, Кеслер и Холиа
мануфактурна трговина Новисад

РАДИША ВУЛОВИЋ
трафикант. Трифковићев трг.

ЛЕОПОЛД ФЛЕШ „УНИОН“
твор. стовариште боја и уља
Нови Сад, Јеврејска улица 1.

АНДОР ЕРДЕЉИ
трговина бонбона Нови Сад.

ТРАФИКА „БРИСТОЛ“
Нови Сад, Жељезничка ул. 27.
Продавница срећака Државне
Класне Лутрије.

МОСИНГЕР-ФИЛМ
Филијала Нови Сад.

ТОДОР ПЕЧВАРАЦ Нови Сад,
гостионичар Трг Ослобођења 1.

ЈОВАН МИХАЈЛОВИЋ
власник кафане „Босна“.

МОЈСОВИЋ и ДРУГОВИ
творница бонбона Нови Сад.

RENAULT-taxa

ЛАЗАР ЛАЗАРЕВИЋ
сарач и ташнер Нови Сад.

МИЛАН ТОМАШЕВ
власник ресторације „Њујорк“

ЈОВАН ДИНДИНГЕР
оберкелнер кафане „Слободе“.

АЛЕКС. ГУТМАН
шпедитер Нови Сад. Телеф. 40.

МИХАЈЛО МАРОШ
гостионичар Н. Сад Футошка 71.

Е. ТОМАС
ципелар Н. Сад, Кр. Петра 19.

ЦИТИ посластичарница Н. Сад,
Краља Александра улица

Мешовита трговина
СЛАВКА ГРУЈИЋА Нови Сад.

ВАЈС и КРИСТИФОРОВИЋ,
берберска и фризерска радња.

ПЕТАР ДИМИТРИЈЕВИЋ,
бербер и фризер Нови Сад.

ЂУРА ТОРЕР
закупник „Винклеове Пиваре“.

Трафика Максим Фрид Н. Сад,
Милетићева улица број 6.

Узајамно Осигуравајуће Друштво
у Љубљани

Генерално Заступство за Војводину.

ПО:

ПРЕМИЈ

У прош приказан мад „Куни знатог фр Х. Р. Ленс др. Ал. С жији др. Ј на, управ мад је п кућом, сам наишао на и допада заслужује.

После ведре фран испуњавал сада нам да ужива француско јаче вредн мисли и в чествујемо и тешког дифизма“, никла бац рата, у њ из мора пр И као сва и пацифиз зачетку у мајсторски и борбу са правим до каквих ди и са се служе стински ку животом и како анате жигошу он истинити с утицајем п свог васпи знају своју теже ка бави ка блем заиста преголема љива, али човечанства уметност, г борбу са в дализмом.

Нарочито лити морам на тако од младог ин С. Адамови мара и па вод буде н налу, чији што се оли лепоти нац морамо и г др. Брани тељу комад умесном р спео, учини из ничега и каквих река ришта сре модерне сц наша публи

Узајамно Осигуравајуће Друштво у Љубљани

Основано 1900. год.

Основано 1900. год.

(Генерална дирекција: Љубљана. — Подружнице: Београд, Загреб, Сарајево, Сплит, Цеље).

Услед успешног развитка послова потребује агилних агената као и заступника у разним местима Војводине.

Са својим чак некадашњим заступником г. Др. Славомиром Вулетиним Друштво одавно већ прикинуло све пословне везе због неиспуњавања његових обавеза, те овим извештава јавност да по пословима осигурања на територији Војводине — треба обраћати се искључиво г. Евгенију Чеховићу, професору — нашем Генералном Заступнику за Војводину, — канцеларија: Нови Сад, Јеврејска 6/II.

Друштво преузима све врсте осигурања уз најповољније услове и пружа потпуне гаранције на најсолиднијој бази.

Канцеларија Генералног Заступства за Војводину: Нови Сад, Јеврејска улица 6/II.

Основано 1920 г.

ЗИМА И ДРУГ

Основано 1920 г.

ТРГОВИНА ПАПИРА И ПИСАЊИХ ПРИБОРА

На мало!

Н О В И С А Д

На велико!

ПАШИЋЕВА УЛИЦА БРОЈ 11.

препоручује своје богато снабдевено стовариште свих артикала ове струке по најумеренијој цени, уз тачну и солидну послугу.

СВЕЖЕ АУТО-ГУМЕ

у свим димензијама марке:
Michelin i Kontinental приспели код

„АУТОКАР“

тех. предузеће запродају аутомобила и стројева
НОВИ САД, Трифковићев трг 5.
ОВЛАШЋЕНО ЗАСТУПСТВО
Линколн Форд Фордсон.
Продаја производа кугличних лемаја С. Н. Ф.
Заступство аутомобила марке CHRYSLER

Основано 1870

Телефон 334.

Основано 1870.

Н. ДИМОВИЋ, Нови Сад.

трговина шпецераја, деликатеса и јужног воћа
препоручује своје богато стовариште:

Кафе, Зејтина, Пиринце, Конзервираних риба,
Чаја, Рума, Поморанце, Мандарине, Лимуни
и све ту спадајуће артиклове уз најниже цене

Филијала: Стари Бечеј.

Филијала: Нови Сад.

Штампарија Душан Чампраг и Друг, Нови Сад, Трг Ослобођења број 1. — у другом дворишту.